31984L0253

KAHEKSAS NÕUKOGU DIREKTIIV, 10. aprill 1984, mis põhineb asutamislepingu artikli 54 lõike 3 punktil g ja käsitleb raamatupidamisdokumentide seadusjärgse auditeerimise eest vastutavate isikute tunnustamist

(84/253/EMÜ)

EUROOPA ÜHENDUSTE NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Majandusühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 54 lõike 3 punkti g,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, [1]

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, [2]

võttes arvesse majandus- ja sotsiaalkomitee arvamust [3]

ning arvestades, et:

direktiivi 78/660/EMÜ [4] alusel peab teatavat liiki äriühingute raamatupidamise aastaaruandeid auditeerima üks isik või mitu isikut, kellel on õigus teha sellist auditit, millest võidakse vabastada üksnes kõnealuse direktiivi artiklis 11 mainitud äriühingud;

eespool mainitud direktiivi on täiendatud direktiiviga 83/349/EMÜ [5] konsolideeritud aastaaruannete kohta;

raamatupidamisdokumentide seadusjärgse auditeerimise õigusega isikute kvalifikatsioon tuleks ühtlustada; tuleks tagada, et sellised isikud on sõltumatud ja hea mainega;

raamatupidamisdokumentide seadusjärgseks auditeerimiseks nõutavad kõrgetasemelised teoreetilised teadmised ning oskus neid teadmisi praktikas rakendada tuleb tagada erialase pädevuse eksami abil;

liikmesriikidele tuleks anda volitused tunnustada isikuid, kes ei vasta kõikidele teoreetilist koolitust puudutavatele tingimustele, kuid on siiski kaua aega sel erialal tegelnud, mis on andnud neile piisavalt kogemusi rahanduse, õigusteaduse ja raamatupidamisarvestuse valdkonnas, ning kes on sooritanud erialaeksami;

liikmesriikidel tuleks samuti lubada vastu võtta üleminekusätted spetsialistide huvides;

---

(1) EÜT C 112, 13.5.1978, lk 6; EÜT C 317, 18.12.1975, lk 6.
(2) EÜT C 140, 5.6.1979, lk 154.
(3) EÜT C 171, 9.7.1979, lk 30.
(4) EÜT L 222, 14.8.1978, lk 11.
(5) EÜT L 193, 18.7.1983, lk 1.

liikmesriigid saavad tunnustada nii füüsilisi isikuid kui ka audiitorühinguid, mis võivad olla juriidilised isikud või muud liiki äriühingud;

selliste audiitorühingute nimel raamatupidamisdokumente seadusjärgselt auditeerivad füüsilised isikud peavad vastama käesoleva direktiivi tingimustele;

liikmesriik saab tunnustada isikuid, kes on väljaspool seda riiki omandanud kvalifikatsiooni, mis on võrdväärne käesoleva direktiiviga nõutava kvalifikatsiooniga;

liikmesriigil, mis käesoleva direktiivi vastuvõtmise ajal tunnustab füüsilisi isikuid, kes vastavad käesoleva direktiivi tingimustele, kuid kelle erialase eksamineerituse tase on madalam kui ülikooli lõpueksamite oma, tuleks lubada selliseid isikuid teatavatel tingimustel ja kuni edasise kooskõlastamiseni jätkuvalt spetsiaalselt tunnustada piiratud suurusega äriühingute ja ettevõtjate ühenduste raamatupidamisdokumentide seadusjärgseks auditeerimiseks, kui see liikmesriik ei ole kasutanud ühenduse direktiividega lubatud võimalust anda vabastusi konsolideeritud aastaaruannete koostamisest;

käesolev direktiiv ei hõlma raamatupidamisdokumentide seadusjärgse auditeerimise eest vastutavate isikute asutamisõigust ega teenuste osutamise vabadust;

muude liikmesriikide kodanikele selliseks auditeerimiseks antud loa tunnustamist reguleeritakse spetsiaalselt direktiividega tegevuse alustamise ja käigu kohta rahanduse, majanduse ja raamatupidamisarvestuse valdkonnas, samuti direktiividega teenuste osutamise vabaduse kohta neis valdkondades,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

I JAGU

Reguleerimisala

Artikkel 1

1. Käesoleva direktiiviga ette nähtud kooskõlastusmeetmeid kohaldatakse liikmesriikide õigus- ja haldusnormide suhtes, mis puudutavad isikuid, kes vastutavad:

a) äriühingute raamatupidamise aastaaruannete seadusjärgse auditeerimise eest ning tõendamise eest, et tegevusaruanded vastavad neile raamatupidamise aastaaruannetele, kuivõrd sellist auditeerimist ja tõendamist ühenduse õigusega nõutakse;

b) ettevõtjate ühenduste konsolideeritud aastaaruannete seadusjärgse auditeerimise eest ning tõendamise eest, et konsolideeritud tegevusaruanded vastavad neile konsolideeritud aastaaruannetele, kuivõrd sellist auditeerimist ja tõendamist ühenduse õigusega nõutakse.

2. Lõikes 1 osutatud isikud võivad sõltuvalt iga liikmesriigi õigusaktidest olla füüsilised või juriidilised isikud või muud liiki äriühingud (audiitorühingud, nagu on määratletud käesolevas direktiivis).

II JAGU

Tunnustamise reeglid

Artikkel 2

1. Artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumente auditeerivad seadusjärgselt üksnes tunnustatud isikud.

Liikmesriikide ametiasutused võivad tunnustada üksnes:

a) füüsilisi isikuid, kes vastavad vähemalt artiklites 3–19 sätestatud tingimustele;

b) audiitorühinguid, mis vastavad vähemalt järgmistele tingimustele:

i) füüsilised isikud, kes audiitorühingute nimel seadusjärgselt auditeerivad artiklis 1 osutatud dokumente, peavad vastama vähemalt artiklites 3–19 sätestatud tingimustele; liikmesriigid võivad ette näha, et tunnustada tuleb ka selliseid füüsilisi isikuid;

ii) füüsilised isikud või audiitorühingud, kes vastavad vähemalt artiklites 3-19 sätestatud tingimustele, välja arvatud artikli 11 lõike 1 punkt b, peavad omama häälteenamust; liikmesriigid võivad ette näha, et tunnustada tuleb ka selliseid füüsilisi isikuid ja audiitorühinguid. Need liikmesriigid, mis ei näe sellist häälteenamust ette käesoleva direktiivi vastuvõtmise ajal, ei pea seda siiski ette nägema, tingimusel et kõik audiitorühingu osad või aktsiad on

registreeritud ning neid saab siirdada üksnes audiitorühingu nõusolekul ja/või, kui liikmesriik nii ette näeb, pädeva ametiasutuse heakskiidu korral;

iii) audiitorühingu haldus- või juhtorgani liikmete enamus peab koosnema füüsilistest isikutest või audiitorühingutest, kes vastavad vähemalt artiklites 3–19 sätestatud tingimustele; liikmesriigid võivad ette näha, et tunnustada tuleb ka selliseid füüsilisi isikuid ja audiitorühinguid. Kui sellises organis ei ole rohkem kui kaks liiget, peab üks nendest liikmetest vastama vähemalt nendele tingimustele.

Ilma et see piiraks artikli 14 lõike 2 kohaldamist, tuleb audiitorühingule antud tunnustus ära võtta, kui punktiga b ette nähtud mis tahes tingimus ei ole enam täidetud. Liikmesriigid võivad siiski ette näha kuni kaheaastase mööndusaja punkti b alapunktides ii ja iii sätestatud nõuete täitmiseks.

2. Käesoleva direktiivi kohaldamisel võivad liikmesriikide ametiasutused olla kutseühingud, tingimusel et neil siseriikliku õigusega lubatakse anda tunnustus, nagu on määratletud käesolevas direktiivis.

Artikkel 3

Liikmesriigi ametiasutused tunnustavad üksnes hea mainega isikuid, kes ei tegele millegagi, mis selle liikmesriigi seaduse alusel ei ühildu artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumentide seadusjärgse auditeerimisega.

Artikkel 4

Füüsilist isikut võidakse tunnustada artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumentide seadusjärgseks auditeerimiseks üksnes siis, kui ta on saavutanud ülikooli astuja taseme, seejärel läbinud teoreetilise õppuse, praktilise koolituse ning sooritanud ülikooli lõpueksamite tasemel erialaeksami, mille riik on korraldanud või mida riik on tunnustanud.

Artikkel 5

Artiklis 4 osutatud erialaeksam peab tagama vajalikul tasemel teoreetilised teadmised ainetes, mis on asjakohased artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumentide seadusjärgsel auditeerimisel, ning oskuse neid teadmisi praktikas rakendada.

Vähemalt osa sellest eksamist peab olema kirjalik.

Artikkel 6

Kõnealuses eksamis sisalduv teoreetiliste teadmiste tekst peab hõlmama eriti järgmisi valdkondi:

a) — auditeerimine,

— raamatupidamise aastaaruannete analüüs ja kriitiline hindamine,

— üldine raamatupidamisarvestus,

— konsolideeritud aastaaruanded,

— kulu- ja juhtimisarvestus,

— siseaudit,

— standardid, mis on seotud raamatupidamise aasta- ja konsolideeritud aastaaruannete koostamise ning bilansikirjete hindamise ning kasumi ja kahjumi arvutamisega,

— õiguslikud ja erialased standardid, mis on seotud raamatupidamisdokumentide seadusjärgse auditeerimise ning asjaomaste auditeerijatega;

b) auditeerimisega seotud ulatuses:

— äriühinguõigus,

— pankrotiõigus ja samalaadsed menetlused,

— maksuõigus,

— tsiviil- ja kaubandusõigus,

— sotsiaalkindlustusõigus ja tööõigus,

— teabe- ja arvutisüsteemid,

— äri-, üld- ja finantsmajandus,

— matemaatika ja statistika,

— ettevõtte finantsjuhtimise üldpõhimõtted.

Artikkel 7

1. Kaldudes kõrvale artiklitest 5 ja 6 võib liikmesriik ette näha, et isik, kes on lõpetanud ülikooli või sooritanud samaväärse eksami või kellel on ülikoolidiplom või samaväärne kvalifikatsioon artiklis 6 osutatud ühes või mitmes aines, võidakse vabastada teoreetiliste teadmiste kontrollist selle eksami või diplomiga hõlmatud ainetes.

2. Kaldudes kõrvale artiklist 5 võib liikmesriik ette näha, et isik, kellel on ülikoolidiplom või samaväärne kvalifikatsioon artiklis 6 osutatud ühes või mitmes aines, võidakse vabastada teoreetiliste

teadmiste praktikas rakendamise oskuse kontrollist sellistes ainetes, kui ta on saanud nendes ainetes praktilise koolituse, mis on kinnitatud riigi tunnustatud eksami või diplomiga.

Artikkel 8

1. Selleks, et tagada teoreetiliste teadmiste praktikas rakendamise oskus, mille kontrolli eksam sisaldab, peab koolitatav isik läbima vähemalt kolm aastat praktilist koolitust, mis muu hulgas hõlmab raamatupidamise aastaaruannete, konsolideeritud aastaaruannete või samalaadsete finantsaruannete auditeerimise. Vähemalt kaks kolmandikku sellest praktilisest koolitusest tuleb läbida sellise isiku juhatusel, keda on tunnustatud liikmesriigi seaduse alusel kooskõlas käesoleva direktiiviga; liikmesriik võib siiski lubada praktilist koolitust ka sellise isiku juhatusel, keda on tunnustatud teise liikmesriigi seaduse alusel kooskõlas käesoleva direktiiviga.

2. Liikmesriigid tagavad, et kogu koolitust juhendavad isikud, kes annavad koolituse suhtes piisavad tagatised.

Artikkel 9

Liikmesriigid võivad tunnustada isikuid artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumentide seadusjärgseks auditeerimiseks ka siis, kui need isikud ei vasta artiklis 4 sätestatud tingimustele, kui need isikud saavad näidata:

a) et nad on 15 aastat sel erialal tegelnud, mis on võimaldanud neil omandada piisavalt teadmisi rahanduse, õigusteaduse ja raamatupidamisarvestuse valdkonnas, ning on sooritanud artiklis 4 osutatud erialaeksami; või

b) et nad on seitse aastat nendes valdkondades tegelnud ning on lisaks sellele läbinud artiklis 8 osutatud praktilise koolituse ning on sooritanud artiklis 4 osutatud erialaeksami.

Artikkel 10

1. Liikmesriigid võivad arvata artiklis 6 osutatud ainete teoreetilise õppuse aja maha artiklis 9 osutatud erialase tegevuse aastatest, tingimusel et selline õppus on kinnitatud riigi tunnustatud eksamiga. Selline õppus peab kestma vähemalt ühe aasta ega tohi vähendada erialase tegevuse aega rohkem kui nelja aasta võrra.

2. Erialase tegevuse ega praktilise koolituse aeg ei tohi olla lühem kui artiklis 4 nõutav teoreetilise õppuse programm ja praktiline koolitus.

Artikkel 11

1. Liikmesriigi ametiasutused võivad tunnustada isikuid, kes on omandanud kogu kvalifikatsiooni või osa sellest teises riigis, tingimusel et need isikud vastavad järgmisele kahele tingimusele:

a) pädevad ametiasutused peavad pidama nende kvalifikatsiooni samaväärseks sellega, mida nõutakse asjaomase liikmesriigi seaduse alusel kooskõlas käesoleva direktiiviga; ning

b) need isikud peavad tõestama, et neil on õigusalased teadmised, mida selles liikmesriigis artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumentide seadusjärgseks auditeerimiseks nõutakse. Selle liikmesriigi ametiasutused ei pea siiski nõudma sellist tõestust, kui nad peavad teises liikmesriigis omandatud õigusalaseid teadmisi piisavaks.

2. Kohaldatakse artiklit 3.

Artikkel 12

1. Liikmesriik võib pidada kooskõlas käesoleva direktiiviga tunnustatuks isikuid, keda on tunnustatud selle liikmesriigi pädeva ametiasutuse üksikaktiga enne artikli 30 lõikes 2 osutatud sätete jõustumist.

2. Füüsilise isiku vastuvõtmist riigi tunnustatud kutseühingusse, kui selline vastuvõtmine annab selle ühingu liikmetele vastavalt asjaomase riigi seadusele õiguse artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumente seadusjärgselt auditeerida, võidakse käesoleva artikli lõike 1 kohaldamisel pidada üksikaktiga tunnustamiseks.

Artikkel 13

Artikli 30 lõikes 2 osutatud sätete jõustumiseni võib liikmesriik pidada kooskõlas käesoleva direktiiviga tunnustatuks neid spetsialiste, keda ei ole tunnustatud pädeva ametiasutuse üksikaktiga, kuid kellel on selles liikmesriigis siiski sama

kvalifikatsioon kui üksikaktiga tunnustatud isikutel ja kes tunnustamise päeval artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumente selliste tunnustatud isikute nimel seadusjärgselt auditeerivad.

Artikkel 14

1. Liikmesriik võib pidada kooskõlas käesoleva direktiiviga tunnustatuks neid audiitorühinguid, mida on tunnustatud selle liikmesriigi pädeva ametiasutuse üksikaktiga enne artikli 30 lõikes 2 osutatud sätete jõustumist.

2. Artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktides ii ja iii sätestatud tingimused tuleb täita hiljemalt aja jooksul, mis ei tohi olla määratud pikemaks kui viis aastat alates artikli 30 lõikes 2 osutatud sätete jõustumisest.

3. Nendel füüsilistel isikutel, kes artikli 30 lõikes 2 osutatud sätete jõustumiseni on audiitorühingu nimel seadusjärgselt auditeerinud artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumente, võidakse pärast seda kuupäeva lubada seda tegevust jätkata ka siis, kui nad ei vasta kõikidele käesolevas direktiivis sätestatud tingimustele.

Artikkel 15

Mitte rohkem kui ühe aasta möödudes artikli 30 lõikes 2 osutatud sätete jõustumisest võib liikmesriik kooskõlas käesoleva direktiiviga tunnustada spetsialiste, keda ei ole tunnustatud pädeva ametiasutuse üksikaktiga, kuid kes on selles liikmesriigis siiski kvalifitseeritud seadusjärgselt auditeerima artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumente ning on tegelikult kuni selle kuupäevani sellega tegelenud.

Artikkel 16

Ühe aasta jooksul pärast artikli 30 lõikes 2 osutatud sätete jõustumist võivad liikmesriigid kohaldada üleminekumeetmeid spetsialistide suhtes, kes pärast seda kuupäeva säilitavad õiguse auditeerida sellist liiki äriühingute iga-aastaseid raamatupidamisdokumente, mis ei kuulu seadusjärgsele auditeerimisele, kui need isikud ei saa enam teha sellist auditit uue seadusjärgse auditeerimise sisseseadmisel, ilma et nende kasuks ei nähtaks ette erimeetmeid.

Artikkel 17

Artiklite 15 ja 16 suhtes kohaldatakse artiklit 3.

Artikkel 18

1. Kuue aasta jooksul pärast artikli 30 lõikes 2 osutatud sätete jõustumist võivad liikmesriigid kohaldada üleminekumeetmeid isikute suhtes, kes nende sätete kohaldamise ajal juba läbivad erialast või praktilist koolitust, kuid kes selle koolituse lõppedes ei vastaks käesolevas direktiivis sätestatud tingimustele ega saaks seetõttu artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumente seadusjärgselt auditeerida, mille tarvis neid on koolitatud.

2. Kohaldatakse artiklit 3.

Artikkel 19

Ühtegi artiklites 15 ja 16 osutatud spetsialisti või artiklis 18 osutatud isikut ei tohi tunnustada kaldudes kõrvale artiklist 4, välja arvatud kui pädev ametiasutus leiab, et need isikud sobivad artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumente seadusjärgselt auditeerima ning et neil on artikli 4 alusel tunnustatud isikute omaga võrdväärne kvalifikatsioon.

Artikkel 20

Liikmesriik, mis ei kasuta direktiivi 78/660/EMÜ artikli 51 lõikes 2 ette nähtud võimalust ning kus käesoleva direktiivi vastuvõtmise ajal võivad mitut liiki füüsilised isikud siseriikliku õiguse alusel seadusjärgselt auditeerida käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 1 punktis a osutatud dokumente, võib kuni raamatupidamisdokumentide seadusjärgse auditeerimise edasise kooskõlastamiseni eraldi tunnustada seadusjärgselt auditeerimaks artikli 1 lõike 1 punktis a osutatud dokumente äriühingus, mis ei ületa direktiivi 78/660/EMÜ artiklis 27 sätestatud kolmest kriteeriumist kahe piiranguid, enda nimel tegutsevaid füüsilisi isikuid, kes:

a) vastavad käesoleva direktiivi artiklites 3–19 sätestatud tingimustele, ehkki erialaeksami tase võib olla käesoleva direktiivi artiklis 4 nõutavast madalam; ning

b) on kõnealuses äriühingus seadusjärgselt auditeerinud juba enne, kui see äriühing ületas direktiivi 78/660/EMÜ artiklis 11 sätestatud kolmest kriteeriumist kahe piirangud.

Kui äriühing on osa ühendatavate ettevõtjate ühendusest, mis ületab direktiivi 78/660/EMÜ artiklis 27 sätestatud kolmest kriteeriumist kahe piiranguid, ei tohi sellised isikud käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 1 punktis a osutatud dokumente selles äriühingus seadusjärgselt auditeerida.

Artikkel 21

Liikmesriik, mis ei kasuta direktiivi 83/349/EMÜ artikli 6 lõikes 1 ette nähtud võimalust ning kus käesoleva direktiivi vastuvõtmise ajal võivad mitut liiki füüsilised isikud siseriikliku õiguse alusel seadusjärgselt auditeerida käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 1 punktis b osutatud dokumente, võib kuni raamatupidamisdokumentide seadusjärgse auditeerimise edasise kooskõlastamiseni vastavalt käesoleva direktiivi artiklile 20 tunnustatud isikuid eraldi tunnustada seadusjärgselt auditeerimaks artikli 1 lõike 1 punktis b osutatud dokumente, kui ühendatavate ettevõtjate ühendus ei ületa emaettevõtja bilansipäeval nende äriühingute viimaste raamatupidamise aastaaruannete alusel direktiivis 78/660/EMÜ artiklis 27 sätestatud kolmest kriteeriumist kahe piiranguid ning tingimusel, et see isik on volitatud seadusjärgselt auditeerima kõikide sellel ühendatavate äriühingute dokumente, millele on osutatud käesoleva direktiivi artikli 1 lõike 1 punktis a.

Artikkel 22

Artiklit 20 kasutav liikmesriik võib lubada artiklis 8 osutatud isikute praktilist koolitust sellise isiku juhatusel, keda on selle liikmesriigi seaduse alusel tunnustatud artiklis 20 osutatud seadusjärgseks auditeerimiseks.

III JAGU

Erialane hoolsus ja sõltumatus

Artikkel 23

Liikmesriigid näevad ette, et artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumentide seadusjärgseks auditeerimiseks tunnustatud isikud teevad sellist auditit erialase hoolsusega.

Artikkel 24

Liikmesriigid näevad ette, et sellised isikud ei tee nende riikide nõutavat seadusjärgset auditit, kui need isikud ei ole sõltumatud kooskõlas auditit nõudva liikmesriigi seadusega.

Artikkel 25

Artikleid 23 ja 24 kohaldatakse ka füüsiliste isikute suhtes, kes vastavad artiklites 3–19 sätestatud tingimustele ning auditeerivad seadusjärgselt artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumente audiitorühingu nimel.

Artikkel 26

Liikmesriigid tagavad, et kui tunnustatud isikud ei auditeeri kooskõlas artiklitega 23, 24 ja 25, kehtivad nende kohta asjakohased sanktsioonid.

Artikkel 27

Liikmesriigid tagavad vähemalt seda, et tunnustatud audiitorühingute osanikud ja aktsionärid ning selliste ühingute haldus-, juht- ja järelevalveorganite liikmed, kes isiklikult ei vasta artiklites 3–19 sätestatud tingimustele teatavas liikmesriigis, ei sekku auditi käiku ühelgi viisil, mis ohustab sellise audiitorühingu nimel artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumente auditeeriva füüsilise isiku sõltumatust.

IV JAGU

Avalikustamine

Artikkel 28

1. Liikmesriigid tagavad, et avalikkusele tehakse kättesaadavaks kõikide füüsiliste isikute ning audiitorühingute nimed ja aadressid, keda nad on tunnustanud artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumentide seadusjärgseks auditeerimiseks.

2. Lisaks sellele tuleb iga tunnustatud audiitorühingu kohta teha avalikkusele kättesaadavaks järgmine teave:

a) artikli 2 lõike 1 punkti b alapunktis i osutatud füüsiliste isikute nimed ja aadressid; ning

b) audiitorühingu osanike või aktsionäride nimed ja aadressid;

c) audiitorühingu haldus- või juhtorgani liikmete nimed ja aadressid.

3. Kui füüsilisel isikul lubatakse seadusjärgselt auditeerida artikli 1 lõikes 1 osutatud dokumente äriühingus vastavalt artiklites 20, 21 ja 22 sätestatud tingimustele, kohaldatakse käesoleva artikli lõiget 1. Äriühing või ettevõtjate ühendus, mille suhtes sellist auditeerimist lubatakse, tuleb siiski osutada.

V JAGU

Lõppsätted

Artikkel 29

Kooskõlas direktiivi 78/660/EMÜ artikliga 52 asutatud kontaktkomiteel on veel järgmised ülesanded:

a) ilma et see piiraks asutamislepingu artiklite 169 ja 170 kohaldamist, hõlbustada käesoleva direktiivi ühtlustatud kohaldamist korrapäraste koosolekute abil, millel käsitletakse praktilisi probleeme, mis tekivad seoses käesoleva direktiivi kohaldamisega;

b) vajaduse korral nõustada komisjoni käesoleva direktiivi täiendamise või muutmise suhtes.

Artikkel 30

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid enne 1. jaanuari 1988. Liikmesriigid teatavad sellest viivitamata komisjonile.

2. Liikmesriigid võivad ette näha, et lõikes 1 osutatud sätteid ei kohaldata kuni 1. jaanuarini 1990.

3. Liikmesriigid tagavad, et nad edastavad komisjonile käesolevas direktiivis käsitletavas valdkonnas vastu võetud põhiliste siseriiklike õigusnormide teksti.

4. Samuti tagavad liikmesriigid, et nad edastavad komisjonile vastavalt artiklile 4 korraldatud või tunnustatud eksamite loendid.

Artikkel 31

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 10. aprill 1984

Nõukogu nimel

eesistuja

C. CHEYSSON